

DM575

Forelæsning 04: Erklæring af klasser

Casper Bach
Institut for Matematik og Datalogi

Klasser

- Objekter har attributter der beskriver deres indre tilstand, og metoder der beskriver deres opførsel.
- **Eksempel:** Rektangler kan have forskellige sidelængder, så en `Rectangle`-klasse vil have to attributter der angiver disse. Rektangler har også et areal der f.eks. kunne beregnes ud fra de to sidelængder med en metode `int area()`.
- I Java skal enhver (offentlig) klasse defineres i deres egen fil, der har samme navn som klassen.

OO Princip #1: Indkapsling

- **Indkapslingsprincippet:** Klasser skal ikke eksponere (eksterne) brugere for (interne) detaljer om egen implementering.
- Attributter beskriver objektets indre tilstand, og kan også have invarianter som vi til enhver tid vil sikre os ikke bliver brudt.
 - **Eksempel:** Et rektangel kan ikke have negative sidelængder.
- Nogle metoder er ikke lavet til eksternt brug (f.eks. fordi de omhandler implementeringsdetaljer, eller midlertidigt bryder invarianter).
- For at overholde indkapslingsprincippet bør disse attributter og metoder skjules så brugere ikke kan afhænge af dem.

Synlighed

- Vi kan sikre at indkapslingsprincippet overholdes ved at kontrollere hvilke metoder og attributter der kan tilgås af brugere.
- Dette gøres i Java ved hjælp af nøgleordene `public` og `private`.
 - Både attributter og metoder kan kvalificeres med `public` og `private`.
 - Offentlige klasser er tilgængelige udenfor pakken, private klasser (defineres ved at *undlade* at skrive `public` foran klassenavnet!) er kun synlige for klasser i samme pakke.
- Offentlige attributter bryder *meget ofte* indkapslingsprincippet.

Konstruktører

- Til at lave nye objekter bruges nøgleordet `new`, men hvordan sikrer vi, at attributter er udfyldt med meningsfyldte værdier?
 - **Eksempel:** Det giver ikke mening at lave et rektangel uden at angive de to sidelængder.
- Dette gøres ved at definere *konstruktører*, der er en særlig slags statiske metoder der bliver kaldt når et objekt bliver skabt.
- Konstruktører kan bruges til at sikre, at invarianter om objektets tilstand opretholdes – f.eks. at sidelængder i et rektangel ikke kan være negative.
- Hvis vi f.eks. gerne vil have, at brugeren angiver sidelængderne når de laver et rektangel, definerer vi en konstruktør

```
public Rectangle (int x, int y)
```

- En klasse kan have flere konstruktører.

UML klassediagrammer

- Til at illustrere en classes grænseflade (uden at beskrive *hvordan* denne er implementeret) er et standardværktøj *UML klassediagrammer*.
- Vores løbende eksempel med rektangel-klassen har UML klassediagrammet til højre.

Rectangle
- height: int - length: int
+ Rectangle (int x, int y) + area (): int

Til VS Code!

- **Fælles øvelse:** Definer **Board**-klassen fra sidst således, at vores tidligere implementering af kryds-og-bolle virker.
 - Kommenter implementeringen med javadoc-annoteringer og generer dokumentation.
 - Brug assert til at angive kontrakter.